

BETÆNKNING**Afgivet af Finans- og Skatteudvalget****vedrørende**

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at undersøge fordele og ulemper ved etableringen af et Grønlandsk ejet bankvirksomhed – herunder, hvad etableringen vil forudsætte i form af f.eks. grønlandsk kapital og menneskelige ressourcer.

(Fremsat af medlem af Inatsisartut, Anthon Frederiksen, Partii Naleraq)

Afgivet til forslagens 2. behandling

Udvalget har under behandlingen bestået af:

Inatsisartutmedlem Jens Immanuelson, Siumut, formand
Inatsisartutmedlem Randi V. Evaldsen, Demokraterne, næstformand
Inatsisartutmedlem Peter Olsen, Inuit Ataqatigiit
Inatsisartutmedlem Bendt Kristiansen, Inuit Ataqatigiit
Inatsisartutmedlem Martha Lund Olsen, Siumut
Inatsisartutmedlem Ineqi Kielsen, Siumut
Inatsisartutmedlem Kelly Berthelsen, Inuit Ataqatigiit

Udvalget har efter 1. behandlingen den 19. oktober 2017 gennemgået forslaget.

1. Forslagets formål og indhold

Forslagsstilleren mener, at et land, som ønsker selvstændighed skal sikre egen bankservice. Det foreslås derfor, at Naalakkersuisut pålægges at gennemføre ovennævnte undersøgelse. Forslagsstillers hensigt med forslaget er at opnå et oplyst grundlag for en efterfølgende debat, med henblik på etablering af en Selvstyreejet bankvirksomhed.

2. Førstebehandling af forslaget i Inatsisartut

Forslaget fik under 1. behandlingen flertallets tilslutning, mens mindretallet indstillede forslaget til forkastelse, da der ikke kan ses hindringer i vejen for, at enhver kan etablere en rent grønlandskejet bank. Forslaget blev henvist til behandling i Finans- og Skatteudvalget forinden 2. behandlingen.

3. Udvalgets behandling af forslaget

Udvalget har bemærket at der ikke er fuldstændig overensstemmelse mellem den danske og grønlandske version af forslaget. I den grønlandske version ønsker forslagsstilleren at få undersøgt fordele og ulemper ved etablering af en bank "ejet af Grønland". Det er ikke i forslaget defineret, hvad forslagsstiller mener med dette, men under begrundelsen står, at de eksisterende banker i Grønland, ikke er grønlandsk ejede.

I den danske version af forslagets afstemningstema, bruges udtrykket "Grønlandsk ejet" bankvirksomhed, mens det under begrundelsen direkte nævnes, at det skal være en Selvstyreejet bank.

Udvalget noterer, at Naalakkersuisut har indstillet forslaget til vedtagelse, og er indstillet på at udarbejde en redegørelse indeholdende alle relevante forhold. I sit svarnotat henviste Naalakkersuisut til en redegørelse om bankvirksomhed i Grønland fra 2008. Naalakkersuisut foreslog, at et relevant udvalg i Inatsisartut, med baggrund i omtalte redegørelse, skulle vurdere, hvilke emner, der skulle indgå i den opdaterede redegørelse.

Grundet Naalakkersuisuts uforbeholdent positive indstilling til forslaget, afstår udvalget dog fra at pege på, hvilke særskilte emner, der bør belyses i en opdateret redegørelse, idet udvalget vurderer, at dette kunne risikere at indebære en begrænsning i forhold til Naalakkersuisuts ønske om, at redegørelsen skal indeholde alle relevante forhold.

Uagtet heraf finder udvalget dog anledning til at anføre, at redegørelsen bør gennemgå og forholde sig til samtlige ændringer, der har været i den finansielle lovgivning siden den oprindelige redegørelse i 2008, og med udgangspunkt heri særligt vurdere, hvilke kapital- og hæftelses- og tilsynskrav der knytter sig til udøvelsen af bankvirksomhed.

Udvalget skal herudover blot gøre opmærksom på forslagsstillerens ønske om at få undersøgt, hvilke krav en eventuel bankvirksomhed vil indebære i forhold til grønlandsk kapital og ansatte. Under punktets 1. behandling blev det desuden anført, at en grønlandskejet bank kan være med til at begrænse kapitalflugten fra Grønland, herunder bidrage til, at pengestrømmen så vidt muligt kan cirkulere i Grønland. Det var forventningen, at dette kan være med til at fremme en fremtidig bæredygtig økonomi.

Én måde at sikre sig på, at det bliver et grønlandskejet selskab vil være, at Selvstyret etablerede en sådan bankvirksomhed og indskød hele indskudskapitalen. I relation til dette kunne der i redegørelsen behandles følgende spørgsmål:

- Hvad er Naalakkersuisuts holdning til, at Selvstyret etablerer en offentlig bankvirksomhed?
- Hvilke fordele og ulemper vil der være af en Selvstyreejet bank?
- Vil en sådan konstruktion kunne etableres uden løbende kapitaltilførsel, og hvorledes vil dette påvirke muligheden for at finansiere f.eks. social- og sundhedsvæsenet?

Alternativet til en Selvstyrejet bank kunne på den anden side være en rent privatejet grønlandsk virksomhed, hvor udbytte og anden afkast til ejerne alene tilgår grønlandske ejere. Hvilke muligheder ser Naalakkersuisut i dette?

4. Forslagets økonomiske konsekvenser

Finans- og Skatteudvalget har ingen yderligere kommentarer til forslagsstillers forventninger til forslagets økonomiske og administrative konsekvenser.

5. Udvalgets indstillinger

Et flertal i udvalget bestående af repræsentanter for Siumut og Inuit Ataqatigiit indstiller forslaget til vedtagelse.

Et mindretal i udvalget bestående af repræsentanten for Demokraterne skal om forslaget komme med følgende bemærkninger:

”Demokraterne har sagt det før - og vi siger det gerne igen. Selvstyret skal ikke drive virksomhed, heller ikke bankvirksomhed. Vi mener, at befolkningen selv skal bestemme, hvem deres bank skal være.

De nuværende banker er eksperter på bankområdet. Det er Selvstyret ikke. Hvis Selvstyret pludselig skulle til at drive en bank, så ville den offentlige administration vokse endnu mere, og mange af de kommende ansatte ville højst sandsynligt være udefrakommende, da vi mangler jurister, økonomer mv. her i landet. Ikke at vi har noget imod udenlandsk arbejdskraft – den kan være særdeles velkommen og nødvendig - men mere for at belyse, at det er imod forslagsstillers partipolitiske ideologi at hente udenlandsk arbejdskraft. Det hænger ikke sammen.

Demokraterne ønsker at folk har mulighed for frit at vælge bank og det skal ikke være politisk bestemt, hvilken bank man som borger ønsker at bruge. Når dette er sagt, så er det også vigtigt at pointere, at der ikke er noget der forhindrer Partii Naleraq eller andre i at åbne en rent grønlandskejet bank. Det ville da være yderst velkomment. Det skal bare være uden offentlig indblanding og for private penge og i fri og lige konkurrence med de nuværende banker.

Med disse begrundelser indstiller vi forslaget til forkastelse.”

Et mindretal i udvalget bestående af repræsentanten for Demokraterne indstiller på denne baggrund forslaget til forkastelse.

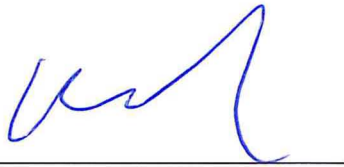
Med disse bemærkninger og med den i betænkningen anførte forståelse skal udvalget overgive forslaget til 2. behandling.

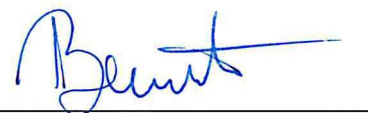
Jens Immanuel
formand

For Randi V. Evaldsen

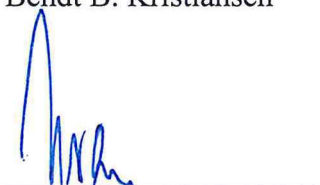
Peter Olsen

Bendt B. Kristiansen

Martha Lund Olsen

Ineqi Kielsen

Kelly Berthelsen